

Brandskydd i radhus

Med jämna mellanrum brinner det i radhus. Skillnaden mot en vanlig lägenhetsbrand, är att det inte är ovanligt att en brand i ett radhus inte bara påverkar den radhuslägenhet där det börjat brinna, utan stora delar av radhuslängan påverkas.

Svårigheterna med att begränsa branden till den ursprungliga bostaden i en radhuslänga är inte något nytt, utan har varit ett problem i Sverige under många år.

Resultatet av en omfattande radhusbrand.

Brandkåren Attunda har valt att göra en särskild satsning för att försöka hjälpa till att förbättra brandskyddet i radhusområden. Sedan sommaren 2015 har vi besökt de radhusområden som finns i våra medlemskommuner.

Varför blir skadorna av en brand så stora i radhus?

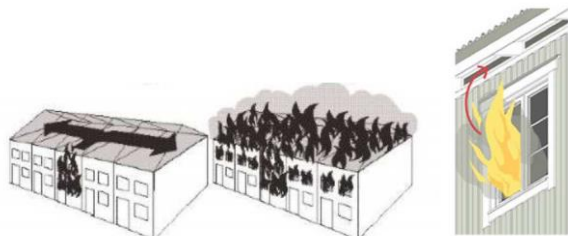
Brandavskiljningen mellan olika radhuslägenheter är ofta bristfällig. Brandspridning inom en radhuslänga kan därmed gå mycket snabbt, vilket gör att räddningstjänsten har svårt att förhindra att hela radhuslängor brinner ner när en brand väl inträffar.

Grundläggande i svensk bygglagstiftning är att olika boendeenheter ska avskiljas sinsemellan med en byggnadskonstruktion som förhindrar att branden sprider sig mellan enheterna inom 60 minuter. I många radhus är problemet att brandavskiljningen mellan lägenheterna är försvagad uppe på vinden. Problemet har främst visat sig vid kalla oinredda vindar som haft lätta vindsbjälklag.

Det är tyvärr ofta fel i avskiljningen som finns, antingen på grund av felaktig projektering, felaktigt utförande eller på grund av bristande underhåll. Ett vanligt konstruktionssätt var tidigare att innertaket mot vinden från varje lägenhet utfördes för att motstå brand i 30 minuter. Tanken var då att en brand först skulle begränsas i 30 minuter innan den spreds upp på vinden för att därefter begränsas ytterligare 30 minuter innan den spreds ner i angränsande lägenheter. Boverket, Svenska brandskyddsföreningen och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) avråder idag från dessa lösningar med gemensam vind och förordar att varje radhuslägenhets väggar går genom vinden upp till yttertaket.

Ett annat problem har varit felkonstruerade takstolar. Takstolarna har av någon anledning förlorat sin bärförmåga och fallit ned på det lätta bjälklaget och då brutit den brandavskiljande konstruktionen mellan olika boendeenheter inom 60 minuter. T.ex. har träbjälkar sammanfogade av spikplåtar, vilka snabbt lossnar om de blir utsatt för hög värme i samband med brand, visats vara ett problem då denna konstruktionslösning bidragit till att vindar har rasat samman.

Om ett radhus har en ventilerad takfot, d.v.s. en ventilationsöppning till vinden i anslutningen mellan yttervägg och yttertak är det möjligt för en brand att ta sig upp på vinden via takfoten och därigenom helt kringgå eventuell avskiljning i vindsbjälklaget. Detta är enbart ett problem om den lägenhetsskiljande väggen inte har dragits hela vägen upp till yttertaket.

Vad kan ni göra för att minska risken för totalskada vid brand?

För att ni ska känna er trygga med brandskyddet i er radhuslänga rekommenderar Brandkåren Attunda att ni kontrollerar hur brandavskiljningen mellan era radhuslägenheter är utförd. För att avskiljningen ska vara ok bör den vara utförd enligt något av alternativen nedan:

Alt 1: Den lägenhetsskiljande väggen är dragen hela vägen upp till undersidan av yttertaket (d.v.s. fortsätter även upp genom eventuell kallvind). Anslutning av väggen mot undersidan av yttertaket ska vara tät.

Alt 2: Vindsbjälklaget (bjälklag mot vind) är utfört för att motstå brand i 30 minuter, vilket normalt innebär att det är uppbyggt minst 2 lager beklädningskivor (t.ex. 2 st 13 mm normalgips). Inga spotlights eller andra installationer bör gå igenom detta bjälklag utan särskild tätning. Vinden är sektionerad i linje med lägenhetsgräns med tät konstruktion som minst klarar 30 minuter, d.v.s. även här minst två lager beklädningskivor. Avskiljande konstruktion på vinden är dragen ut i hela tvärsnittet, även ut längs eventuella takfötter. Takfoten är tät minst 1 meter på vardera sida om lägenhetsgräns. OBS! Att bygga igen eventuell takfotsventilation helt kan medföra fuktproblem på vinden.

Om utförandet inte stämmer överens med något av alternativen ovan bör ni vidta åtgärder. Tätheten på väggar/tak kan kontrolleras med en stark ficklampa för att visa på otätheter. Otätheter ska tätas brandtekniskt så att skyddet mot brand uppfylls. Vid osäkerhet välj minst 60 minuters brandmotstånd för tätningen och låt en fackman utföra arbetet. Notera att det är viktigt att alla boende i längan vidtar åtgärd för att åtgärderna ska ge avsedd funktion.

Utöver att begränsa konsekvenserna av en brand är det i alla hem viktigt att försöka förebygga att brand uppstår och tar sig. Brandkåren Attunda rekommenderar att det i varje hem finns någon form av släckutrustning, förslagsvis i form av en handbrandsläckare (gärna en 6 kg pulversläckare) och en brandfilt. Varje hem ska vara utrustat med brandvarnare. Brandvarnare är den absolut bästa livförsäkringen i händelse av brand. Brandvarnare ska sitta i taket för att tidigt aktivera. Brandvarnare bör finnas på varje våningsplan och det rekommenderas att dessa är sammankopplade (d.v.s. när en känner av rök ljuder båda). Glöm inte att kontrollera batteriet i er brandvarnare åtminstone årligen.

Om ni har några frågor kan ni kontakta oss på Brandkåren Attunda.